

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1	Zaměření školy.....	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	16
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	16
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	19
6	Vzdělávací obsah.....	20
6.1	Integrované bloky.....	20
6.1.1	Rozhlédni se tu a tam, uvidíš, že nejsi sám!.....	20
6.1.2	Všude je Tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět.....	23
6.1.3	Povíme si pohádku, třeba o tom zvířátku.....	27
6.1.4	Nakreslíme sluníčko, trávu, kytky, jablíčko.....	30
6.1.5	Jsme tu všichni kamarádi, všichni se tu máme rádi!.....	33
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	37
6.3	Dílčí projekty a programy.....	38
7	Systém evaluace.....	41

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

„Čas strávený s dětmi je půjčený. Pak už můžeme jejich životy jen zpozdílí sledovat.“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Klatovy, Studentská 601, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

odloučené pracoviště

Mateřská škola Luby 246, Klatovy, 33901

KONTAKTY:

e-mail: luby@klatovskeskoly.cz

web: www.klatovskeskoly.cz

REDIZO: 664000444

IČO: 60610476

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Jitka Luňáková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Irena Nedvěďová, zástupkyně ředitelky pro pracoviště MŠ Luby a pedagogičtí zaměstnanci školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Klatovy

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Náměstí Míru 62, Klatovy 33901

KONTAKTY:

starosta města

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2025

ČÍSLO JEDNACÍ: 39/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 22. 6. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 1. 7. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Jitka Luňáková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 71

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 6 pedagogů, 5 provozních zaměstnanců.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází na okraji města v klidové rodinné lokalitě.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Komplex mateřské školy je tvořen jednopatrovým pavilonem, který je propojen spojovací chodbou s budovou, ve které se nachází 3. třída a technické zázemí MŠ (kanceláře, kuchyně, sklady, prádelna).

V jednopatrovém pavilonu je v každém podlaží prostorná třída, herna (využívaná i jako ložnice), umývárna, WC, šatna dětí a učitelek, kabinety na pomůcky a přípravná kuchyňka.

Interiér mateřské školy odpovídá moderním trendům a všechny prostory jsou využité.

Dopravní dostupnost školy:

Rodiče, dovážející děti z Klatov, mají možnost využít městskou autobusovou linku, která má zastávku v blízkosti MŠ. Parkování je možné u mateřské školy.

Informace z historie školy:

Mateřská škola Luby byla postavena v roce 1980 jako závodní mateřská škola Drůbežářského podniku Klatovy. V roce 1992 se jejím zřizovatelem stalo Město Klatovy a od 1. ledna 2003 se stala odloučeným pracovištěm Mateřské školy Studentská 601, příspěvkové organizace, Klatovy.

Do roku 2011 byla mateřská škola dvoutřídní, ale vzrůstající počet dětí a zájem rodičů přispěl k tomu, aby z bývalého školnického bytu byla zrekonstruována 3. třída s bezbariérovým přístupem, která byla otevřena 16. ledna 2012. Tím se navýšila kapacita mateřské školy.

V roce 2013 mateřská škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí celé budovy. Ve vnitřních prostorách byla vyměněna akumulční tělesa za radiátory a zřízeno plynové vytápění. Proběhla výměna oken a dveří a celý objekt byl zateplen provětrávanou barevnou fasádou.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují různým skupinovým i jednotlivým činnostem dětí a kapacitou odpovídají počtu dětí.

Prostor všech tříd je využíván pro individuální a skupinovou hru dětí a pro spontánní i řízené činnosti. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) splňují estetické a antropometrické požadavky, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály odpovídá počtu dětí a je průběžně obnovováno a doplňováno. Materiál k činnostem výtvarným a pracovním je ukládán na určeném místě k volnému použití a děti si ho samostatně připravují i uklízí. Hračky jsou dětem přístupné, viditelné a jsou vhodné pro všechny věkové skupiny, pro chlapce i dívky. Pro používání hraček a pomůcek má každá třída stanovena svá pravidla, která jsou dodržována dětmi i pedagogy.

Výrobky a výkresy si děti odnáší domů nebo jsou využívány k výzdobě prostor školy. Dětské práce jsou přístupné dětem i rodičům.

Budova mateřské školy je obklopena zahradou, která je vybavena prvky podněcující k pohybovým aktivitám a společným i individuálním činnostem dětí. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry:

- oprava schodiště
- rekonstrukce terasy

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována kaloricky vyvážená, plnohodnotná a pestrá strava, která je denně doplněna o ovoce a zeleninu, včetně mléka a mléčných výrobků. Velký důraz je kladen na pitný režim. Děti mají stále k dispozici dostatek tekutin na viditelném a přístupném místě ve třídách i při pobytu venku (v letních měsících je využíváno pítčko).

Děti jsou vedeny k samostatné obsluze podle svých možností a věku – přinášení jídla, odnášení nádobí, nalévání nápojů. Komunikace dětí během jídla je vítaná, ale pouze s pravidlem - s plnou pusou se nemluví. Pro rodiče je aktuální týdenní jídelníček zveřejněn v šatnách dětí a na webových stránkách školy. Během dne jsou zařazovány tělovýchovné chvíle, zdravotní cviky a pohybové hry.

Při každodenním pobytu venku (ne v mrazu pod -10°C , v prudkém dešti či větru) využívají děti celý prostor školní zahrady nebo se vydávají do blízkého okolí

Individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí jsou respektovány. Dětem, které nespí, je po určité době nabídnut klidový program ve třídě, který neruší spící děti.

Všichni zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Jsou dětem příkladem.

Záměry:

- poskytovat dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku
- vést děti ke kultuře stolování

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni pedagogové i zaměstnanci školy se snaží vytvářet dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Úspěšná adaptace dítěte ovlivňuje kvalitu dalšího pobytu a je předpokladem pozitivního výchovného působení na dítě. Pro nově příchozí děti je vytvořen adaptační plán, který stanovuje pravidla a spolupráci s rodiči.

Všechny děti mají v mateřské škole stejná práva, možnosti i povinnosti. Je dbáno na to, aby děti nebyly neúměrně zatěžovány a žádné z nich nebylo zvýhodňováno či znevýhodňováno. Podceňování nebo zesměšňování dětí je nepřípustné. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Společně vytvořená pravidla ve třídách jsou základem pocitu bezpečí a jistoty společného pobytu v mateřské škole.

Po celý den je dětem věnována pozornost a nabízena široká nabídka různých činností ve třídě i venku. Nezdravé soutěžení mezi dětmi není podporováno. Ve třídách je respektován individuální přístup k dětem a k jednotlivým věkovým skupinám. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Děti do činností nejsou nuceny a je kladen důraz na jejich individuální potřebu a relaxaci.

Společná komunikace mezi dospělými a dětmi je základem pro vzdělávání, které je uskutečňováno při všech činnostech a situacích během dne. Preferujeme pozitivní hodnocení, pochvalu. Děti jsou vedeny ke komunikaci, nebát se pracovat samostatně a důvěřovat si. Vztahy mezi pedagogickými a provozními zaměstnanci jsou na dobré úrovni, které se odráží v každodenním styku, kdy děti bez problému komunikují a spolupracují nejen s učitelkami, ale se všemi zaměstnanci školy.

Záměry:

- věnovat pozornost neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí)
- dbát na dodržování společně stanovených pravidel

3.4 Organizace chodu

Denní řád mateřské školy je dostatečně pružný, aby nervozita a spěch děti nezatěžoval a je podle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám a činností dětí. Do denního programu jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Činnosti jsou přizpůsobeny dětem, jejich zájmu a výchovným cílům. Po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole je usilováno o uspokojení individuálních potřeb dítěte, pocitu bezpečí i soukromí.

Adaptační režim je přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, pro její dokončení i následné pokračování. Snaha je veškeré aktivity organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, zapojování se do organizace činností a možností pracovat svým tempem. Děti mají možnost zúčastnit se společných aktivit v malých, středně velkých, velkých skupinách nebo se rozhodnout pro individuální činnost. Soukromí dětí je preferováno – klidné koutky, pozorování činností dětí, hygiena.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvořeny vhodné materiální podmínky. Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí, je dbáno na to, aby spojování tříd bylo maximálně omezeno.

Záměry:

- pravidelně zařazovat pohybovou aktivitu se zaměřením na zdravotní cviky
- stále dbát na vyvažování poměru spontánních a řízených činností

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Všichni zaměstnanci mají určeny osobní úkoly, které průběžně plní. Je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř školy, tak navenek.

Řízení školy je postaveno především na osobních kontaktech, komunikaci a vzájemné dohodě. Zaměstnanci jsou zapojováni, je jim ponechán dostatek pravomoci a je respektován jejich názor. Snažíme se zásadní problémy řešit společně. Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována – ústně, písemně. Pedagogický i provozní kolektiv pracuje jako tým, do spolupráce jsou přizváni i rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční,

opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Spoluúčast zaměstnanců i rodičů na rozhodování o zásadních otázkách školního programu je podporována a vítána.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy a z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Na zajištění provozu, chodu školy a všech školních akcí se podílí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci. Jejich spolupráce je založena na vzájemné komunikaci, důvěře, respektu, toleranci a komunikaci.

Záměry:

- podporovat spolupráci zaměstnanců, aby byly naplněny záměry školy
- spoluúčast zaměstnanců na plánování a organizaci chodu školy

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí zaměstnanci splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Pedagogičtí i provozní zaměstnanci mateřské školy spolupracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogové se průběžně vzdělávají a využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené. Nové poznatky využívají ve své praxi. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další profesní růst a systematické vzdělávání všech pedagogů.

Rozvržení přímé výchovné práce je stanoveno tak, aby byla dětem zajištěna optimální vzdělávací a výchovná péče. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodin pokud to podmínky školy umožní.

Zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly a zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Mateřská škola umožňuje spolupráci se školním speciálním pedagogem.

Záměry:

- dále vytvářet pedagogům podmínky pro jejich vzdělávání
- podporovat týmovou práci

3.7 Spoluúčast rodičů

Zaměstnanci školy se snaží, aby vztahy s rodiči byly vybudovány na vzájemné důvěře, otevřenosti, spolupráci a respektu. Rodiče se podílí na společných akcích školy a podle svého zájmu mají možnost účastnit se různých aktivit. Mateřská škola pořádá besídky, koncerty, dílny, setkání a třídní

schůzky. Rodiče jsou formou nástěnek informováni o dění v mateřské škole a mimoškolních činnostech. Preferujeme individuální komunikaci na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Rodičům je nabízen poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

Záměry:

- prohlubovat zájem rodičů o činnost v mateřské škole a zapojovat je do akcí v MŠ
- pokračovat v dobré spolupráci a klást důraz na nutnost komunikace rodičů a učitelek

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší mateřské škole zohledňujeme individuální potřeby a možnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytváříme optimální podmínky pro jejich vzdělávání po celý den.

Individualizací ve vzdělávacím procesu přistupujeme k dítěti s ohledem na jeho potřeby a pracovní tempo. Jedná se o děti nejen se speciálními potřebami, ale i ze znevýhodněného sociálního prostředí a z odlišného jazykového prostředí.

Ve škole je zajištěn bezbariérový přístup do jedné třídy. Škola má vytvořeny materiální, organizační a personální podmínky. Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem a metod vzdělávání. Dbáme na osvojení si specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému. Škola spolupracuje se školním speciálním pedagogem, speciálními pedagogy a psychology PPP a SPC.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Zajišťujeme podporu pro děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, při osvojování českého jazyka
- Pokud je v mateřské škole 4 a více dětí – cizinců s nedostatečnou jazykovou znalostí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, zřizujeme skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně je rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

- Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti zařazeny i jiné děti, které mají obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (mladší, s českým občanstvím apod.), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.
- Pokud je dětí-cizinců méně, v povinném předškolním vzdělávání (1-3), je jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných činností.
- Při práci s dětmi-cizinci, je využíván podpurný materiál *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

Záměry:

- úzká spolupráce s rodiči
- plánovat a realizovat konkrétní činnosti s ohledem na možnosti a schopnosti dítěte

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Škola dle svých možností nabízí dítěti rozvíjet jeho talent. Nabízíme dostatečné množství podnětů - obtížnější zadání a činností pro rozvoj jeho kognitivní schopnosti, potenciálu. Prohlubujeme znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí a hledáme další cesty pro rozvoj dítěte -

volný přístup k výtvarným pomůckám a výtvarnému materiálu

práce s rytmickými hudebními nástroji

volný přístup k encyklopediím a knihám

nabídka experimentů a pokusů formou hry

vzdělávací karty, Klokanův kufr, Logico

Záměry:

- podporovat a prohlubovat známky nadání u dětí a využívat jejich zájem a aktivitu

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje pro děti od dvou do tří let vhodné podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči. Disponuje prostředím jedné třídy, které je přizpůsobené dětem mladším tří let - bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k individuálnímu rozvoji a učení základních návyků. Nábytek je uzpůsoben pro používání pomůcek, hraček a materiálu – vyhovující

výška, bezpečnost. Prostory jsou vybaveny dostatečně velkým zázemím pro zajištění hygieny - sprcha, snížená umyvadla, WC. V dětské šatně je dostatečné místo pro ukládání náhradních věcí dítěte a lavice se sníženou výškou.

Adaptace u dětí ve věku od dvou do tří let je velmi důležitá a musí jí být dán prostor a čas za úzké spolupráce s rodinou. Denní režim a činnosti musí být přizpůsobeny k vytváření pocitu bezpečí, jistoty a pravidelnosti.

Organizace aktivit je třeba plánovat tak, aby splňovaly možnost, zda se děti chtějí zapojit do společných činností nebo si hrát, odpočívat.

Důraz je kladen na chápajícím a láskyplným přístupem všech zaměstnanců mateřské školy k dětem. Spolupráce a důvěra mezi učitelkami a rodiči je velmi důležitá, která má pozitivní dopad na dítě a další jeho přítomnosti v mateřské škole.

Záměry:

- plánovat a realizovat konkrétní činnosti s ohledem na možnosti a schopnosti dvou až tříletých dětí
- seznamovat děti ve věku dvou až tří let s jednoduchými a srozumitelnými pokyny a pravidly

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je trojtřídní.

Třídy jsou pojmenovány názvy zvířátek, aby se příchozí děti lépe orientovaly.

1. třída „Medvíďata“ – heterogenní (děti zpravidla od čtyř do sedmi let)
2. třída „Koťata“ – heterogenní (děti zpravidla od čtyř do sedmi let)
3. třída „Veverky“ – homogenní (děti od tří do čtyř let podle věku a do kapacity třídy)

Podrobné charakteristiky tříd, metody a formy práce jsou podrobně rozpracovány v TVP jednotlivých tříd.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Mateřská škola zohledňuje přání rodičů vybrat si třídu, do které chtějí zapsat své dítě, pokud to umožňují podmínky školy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Na třídách je zajištěno souběžné působení dvou učitelek, pokud to umožňují podmínky školy. V době překrývání probíhá řízená činnost, pobyt venku a oběd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Vyhlášení zápisu a kritéria k přijímání dětí do mateřské školy jsou v souladu s platnou legislativou a jsou schválena zřizovatelem. Přijímání dětí do mateřské školy probíhá ve správním řízení, kdy termín pro zápis je určen v rozmezí od 15.3. – 15. 4. Přesný termín, organizace a kritéria k přijetí jsou před zápisem zveřejněna na webových stránkách MŠ, na informačních tabulích všech mateřských škol a na úřední desce školy. Pokud se během zápisu kapacita mateřské školy nenaplní, jsou děti přijímány i během školního roku.

Podle současně platné legislativy je zákonný zástupce dítěte povinen přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání nejpozději v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte má možnost pro dítě zvolit individuální vzdělávání bez pravidelné docházky dítěte do mateřské školy. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z RVP PV. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci dítěte další postup při vzdělávání. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Povinná školní docházka

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Toto povinné vzdělávání má formu každodenní docházky v minimálním rozsahu 4 hodiny denně. Zákonný zástupce dítěte má zároveň povinnost žádat o uvolnění dítěte a omlouvat jeho nepřítomnost třídní učitelce, a to osobně či telefonicky. Absence dítěte je vedena v omluvném listě.

Distanční vzdělávání

Ve školském zákoně je stanovena povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné a povinnost dětí se tímto způsobem vzdělávat. Povinné vzdělávání distančním způsobem začíná v případě, pokud není možná osobní přítomnost většiny dětí (více než 50%), pro které je předškolní vzdělávání povinné (v rámci jednoho odloučeného pracoviště) a to v době krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona nebo nařízení karantény.

Vzdělávání distančním způsobem probíhá podle rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Není povinností je naplnit beze zbytku. Školní řád blíže stanovuje pravidla a organizaci distančního vzdělávání pro MŠ Klatovy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naším zaměřením je, aby dítě nerostlo výkonově, ale aby se seznámilo s prožitkovou kvalitou života za pomoci mateřské školy.

Rozvíjet dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést ho tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé cíle:

je důležité BÝT – podporovat zdravý tělesný rozvoj dítěte a vést děti k dodržování zásad zdravého životního stylu, správného stravování a úctě k vlastnímu životu a zdraví.

je důležité PATŘIT NĚKAM – vést děti k poznání, že každý má své místo ve společnosti, do které se umí začlenit. Rozvíjet v dětech poznání, že může jednat svobodně, ale že za své jednání a rozhodnutí zodpovídá.

je důležité REALIZOVAT SE – vychovávat a vzdělávat děti zdravě sebevědomé s potřebou rozvíjet sama sebe, své zájmy, své potřeby. Respektovat a naplňovat přirozené potřeby dítěte v rovině specifických věkových zvláštností.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou a hromadnou formu vzdělávání.

Spontánní a řízené aktivity - vyvážené a provázané

Didakticky zacílené činnosti - přímo či nepřímo motivované, skupinové či individuální

Spontánní a záměrné učení - probíhá během celého dne

Metody vzdělávání:

Prožitkové učení

Děti mají možnost učit se na základě zkušeností a prožitků, objevují, spontánně se projevují, komunikují verbálně i neverbálně, využívají své nápady, kreativitu, do učení zapojují všechny své smysly, rozvíjejí se po stránce rozumové, učí se logicky myslet.

Učení hrou

Nejoblíbenější a přirozená činnost dětí, rozvíjí celou osobnost dítěte, umožňuje jim reálný pohled na svět a orientaci v něm, poskytuje jim důležité poznatky a rozvíjí jejich intelekt, fyzickou i sociální stránku, má vliv na jejich chování.

Spontánní sociální učení

Je založené na principu přirozené nápodoby. Proto poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné ve všech činnostech a situacích vyskytujících se v průběhu dne.

Situační učení

Seznámení s vytvářením a využíváním situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Učení pomocí tvořivosti

Kreativní myšlení vytváří základnu pro obratné přizpůsobení se novým podmínkám, umožňuje rozmanité a zábavné trávení času. Předškolní děti jsou mimořádně nápadité a tuto dovednost je třeba tvořivými činnostmi podporovat a rozvíjet. Nezanedbatelný je i další význam tvořivosti:

- může pomáhat při snižování pocit strachu, obav, úzkosti a ustrašenosti
- pozitivně ovlivňuje zvyšování sebevědomí a průbojnosti
- má významný vliv na růst chápavosti a motivace poznávat, zvyšuje zájem o učení
- zlepšuje sociabilitu, ochotu ke spolupráci
- formuje citové kvality, vztah k sobě a ke světu

Rozhovor s rodiči

Zjištění jaké má dítě záliby, zvyklosti, potřeby.

Diagnostika dítěte předškolního věku

Sledovat, co by dítě v daném věku mělo zvládnout. Sledování je zaměřeno na rozvoj motoriky, grafomotoriky, zrakového a sluchového vnímání, vnímání prostoru a času, základních matematických představ, myšlení a řeči, sociálních dovedností, sebeobsluhy a hry.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Mateřská škola PLPP (plán pedagogické podpory) vytváří na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Na třídách je zavedena a vedena diagnostika dětí podle kvalitního a podrobného diagnostického materiálu. Zahrnuje všechny oblasti, které je potřeba u předškolního dítěte rozvíjet a sledovat. Vyhodnocování probíhá individuálně u každého dítěte a průběžně celý rok. Na základě zjištění jsou slabé stránky dítěte rozvíjeny a posilovány.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) škola zpracovává na základě doporučení ŠPZ. ŠPZ vypracování IVP zpravidla nedoporučuje a informace podstatné pro vzdělávání dítěte uvádí v doporučení.

V případě, že ŠPZ vypracování IVP doporučí, postupujeme dále dle těchto pravidel:

- IVP je závazným dokumentem, vychází z ŠVP a je součástí dokumentace dítěte.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte (žádost o IVP je zakomponována do doporučení ŠPZ)
- Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- Škola seznámí s IVP zákonného zástupce dítěte a to potvrdí svým podpisem.
- Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP.

Škola ve spolupráci se ŠPZ sleduje a průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dětem je umožněn individuálně přizpůsobený adaptační systém, který je podrobně vypracován ve školním řádu. Probíhá postupné zapojování do vzdělávacích činností, které jsou realizovány v menších skupinkách nebo individuálně. Děti nejsou zatěžovány náročnými úkoly, ale je jim dán čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady. Mají prostor pro seznámení se s učitelkami, zaměstnanci a k navazování kontaktů s kolektivem.

Dětem jsou postupně přidávány jednoduché samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně a jsou vedeny k tomu, aby se samostatně najedly, napily a zároveň u jídla dodržovaly přiměřenou čistotu. Režim dne respektuje potřeby dětí, je zajištěna pravidelnost, dostatek času pro stravování a odpočinek.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Rozhlédni se tu a tam, uvidíš, že nejsi sám!

Název integrovaného bloku	Rozhlédni se tu a tam, uvidíš, že nejsi sám!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Adaptační období je velmi důležité pro nově příchozí děti do mateřské školy. Umožňujeme rodičům vstup do třídy a pozvolným odvykáním ulehčit dětem odloučení se od nich. Společně si vytváříme pravidla vzájemných vztahů a chování, postupně je budeme prohlubovat a řídit se jimi. Rozvíjíme základy samoobslužných dovedností a hygieny. Dostatečně velký prostor věnujeme pro navazování nových dětských přátelství. Přirozeným způsobem a na základě her se seznámíme s prostředím celé školy a zahrady.</p> <p>Adaptace dítěte je ukončena, když se dítě zapojuje do skupinového dění, dokáže si hrát a dohodnout se, cítí se dobře, má jistotu, chodí do mateřské školy rádo, samo vyjadřuje své požadavky, zná pravidla skupiny a dokáže je dodržovat, dokáže se odloučit od rodičů, zná jména kamarádů a učitelek.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pomocí dospělého		prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
používá k dokonalejší komunikaci s okolím		(sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla spolupracovat s ostatními
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.2 Všude je Tvůj velký svět, pojď si o něm vyprávět ...

Název integrovaného bloku	Všude je Tvůj velký svět, pojď si o něm vyprávět ...
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem bloku je pozorování změn, které přináší podzim. Vlastním prožitkem budeme poznávat změny v počasí a v přírodě. Zaměříme se na význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví a budeme se je učit rozpoznávat, počítat, malovat, modelovat Připomeneme si, co je zdravé a co nám škodí a postupně budeme u dětí upevňovat zdravé životní návyky a postoje. Nezapomeneme na podzimní říkadla, písničky, na barevné listí, na ptáky, živočichy, rostliny, na práci na polích i zahradách Učíme se ochraňovat živou i neživou přírodu a neničit ji.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných	rozvoj řečových schopností a jazykových	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
věťách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
a dění v prostředí, ve kterém žije	proměnách	<p>učení a životní praxi</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj a užívání všech smyslů	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.3 Povíme si pohádku, třeba o tom zvířátku ...

Název integrovaného bloku	Povíme si pohádku, třeba o tom zvířátku ...
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V tomto bloku se zaměříme na historii Vánoc, na vánoční tradice, zvyky a na přípravu oslav Vánoc v MŠ. Společně s dětmi a jejich rodiči prožijeme adventní čas při výrobě dárků a poslechu koled na vánoční dílně. Připravíme pěvecké vystoupení pro rodiče, veřejnost a obyvatele Domovů pro seniory v Klatovech a v Újezdci. Děti při společné přípravě vánočních svátků získají současně poznatky o okolním světě (tradice jiných národů). Přiblížíme si charakteristické znaky zimy a změny v počasí. Společně ztvárníme krásu zimní přírody – kreslíme, malujeme, lepíme, modelujeme</p> <p>Povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví a že je nutné dbát na bezpečnost svou i druhých. V souvislosti s tím budeme poznávat i lidské tělo. Při poznávání vlastností zimního počasí, sněhu a ledu, budeme rozvíjet a používat všechny smysly. Při hrách na sněhu budeme přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí. Vysvětlíme si pojem koloběh a střídání čtyř ročních dob.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) utvořit jednoduchý rým vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat chápat slovní vtip a humor popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevoval se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci sledovat očima zleva doprava
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

6.1.4 Nakreslíme sluníčko, trávu, kytky, jablíčko ...

Název integrovaného bloku	Nakreslíme sluníčko, trávu, kytky, jablíčko ...
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem bloku je vnímat přírodu všemi smysly, rozvíjet pocit sounáležitosti s ní a naučit se ji chránit. Zaměříme se na určování počasí, charakteristiku jarního počasí a jak se správně oblékat vzhledem k počasí. Symbolem jara jsou mláďata. Kromě pozorování, se budeme učit pojmenovat je, kde žijí a co potřebují k životu. Budeme si všimnout probouzení jarní přírody – rostliny, stromy, přilétání ptáků Vydáme se na výlet jarní krajinou, při němž se seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečným chováním chodců při přecházení vozovky. Při pobytu venku také procvičíme chůzi v nerovném terénu a zdolávání překážek. Poznáme lidové tradice a zvyky spojené s velikonočními svátky. Společně s předškoláky se připravíme na zápis do školy. Radostný čas věnujeme přípravám ke Dni matek.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat,	rozvoj pohybových schopností a	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řídit a vyhodnocovat	zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	pohyb s rytmem a hudbou ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj kooperativních dovedností	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření základů pro práci s informacemi	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené spolupracovat s ostatními

6.1.5 Jsme tu všichni kamarádi, všichni se tu máme rádi!

Název integrovaného bloku	Jsme tu všichni kamarádi, všichni se tu máme rádi!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku prostřednictvím činností a prožitku chceme, aby si děti osvojily a získaly povědomí o lidech z různých společností a o okolním světě. K letnímu období patří cestování a tak si budeme osvojovat základní poznatky o cizích krajinách, národnostech a také o planetě Zemi a jak ji chránit – třídění odpadu, čistota ovzduší, vody, přírody. Ve všech činnostech a situacích zúročíme vše, co

Název integrovaného bloku	Jsme tu všichni kamarádi, všichni se tu máme rádi!
	jsme se během roku učili, poznávali.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj kooperativních dovedností	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu,	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření základů pro práci s informacemi	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ sledovat a vyprávět příběh, pohádku
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě rozvoj a užívání všech smyslů	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů

Obsah vzdělávací činnosti vychází z jednotlivých bloků ŠVP a je zpracován v TVP .

Do jednotlivých bloků lze vstupovat průběžně během celého školního roku podle vzniklých situací a potřeb dětí.

Práce s jednotlivou tematickou částí není časově předem určena, vyplývá z okamžitého zájmu dětí, vnějších podnětů a obsažnosti.

Třídní plán se vytváří rámcově tak, aby byly vymezeny dílčí cíle, činnosti a jejich prostřednictvím dosahované kompetence. Samotný vzdělávací obsah se postupně doplňuje a rozvíjí podle reakcí dětí.

Způsob zpracování třídních programů je podle potřeb a složení třídy v daném roce.

Plánování vychází ze znalosti složení dětského kolektivu třídy, jednotlivých dětí a vyhodnocení předchozí činnosti. Učitelky v jednotlivých třídách plánují společně.

Do plánování obsahu jednotlivých tematických částí se zapojují děti a řídí tak plán nejen podle vzniklých situací, ale i podle momentálních vzdělávacích potřeb dětí.

Po ukončení integrovaného bloku probíhá vyhodnocení jako podklad pro další plánování.

6.3 Dílčí projekty a programy

MEZIGENERAČNÍ PROJEKT

Již od roku 2004 realizujeme vlastní projekt, kdy jsme po přípravě a projednání s vedením Domova pro seniory v Klatovech zahájili bližší spolupráci. K myšlence vytvoření mezigeneračního projektu jsme došli při našich návštěvách s různými pěveckými a tanečními vystoupeními a také při pohledu na některé osamocené obyvatele domova. Náš záměr byl zapojit pasivní posluchače do různých činností s dětmi a povedlo se – vznikl krásný mezigenerační projekt mezi MŠ Luby a Domovem pro seniory v Klatovech, ve kterém úspěšně pokračujeme a snažíme se ho stále obohacovat o nové nápady a činnosti. Předpokládáme, že

nikdo nechce být sám –

a proto se staršími dětmi v průběhu roku přijíždíme do domova dle naplánovaného harmonogramu a společně zpíváme, cvičíme, povídáme si i hrajeme nebo tvoříme. Došlo již i k setkání ve školce v adventním čase a při společném rozsvícení stromu.

Na společném setkání děti vypráví, co dělají ve školce, doma atd. Společně si zazpívají i zarecitují. Děti pochopily, že musí se seniory hovořit hlasitěji a pomaleji, při práci jim pomáhají při složitějších úkolech v oblasti jemné motoriky. Senioři společně vymýšlejí, čím by děti překvapili. Pro seniory zprostředkovávají setkání návrat „do minulých let“ a poskytují prostor pro vzpomínání na dobu, kterou trávili se svými dětmi a vnoučaty. Do našich návštěv se nám podařilo již také zakombinovat malé pohybové chvilky se seniory. Neopomíjíme ani mladší děti. Ty společně s pěveckým souborem a kroužkem flétniček jezdí pravidelně svým vystoupením „babičky a dědečky“ potěšit u příležitosti různých svátků. Nezapomeneme s sebou přivést vyrobené dárky pro radost. Přes počáteční rozpaky se atmosféra setkávání změnila v bezprostřední a přátelskou spolupráci s aktivním přístupem všech zúčastněných. Děti se naučily beze studu komunikovat nejen s obyvateli, ale i se zaměstnanci.

Velkou podporu k této naší činnosti jsme dostali od rodičů dětí. Akce jsou motivované významnými událostmi, svátky či ročním obdobím. Velkou událostí pro obě strany bylo společné pohybově-taneční vystoupení dětí se seniory na krajském setkání Domovů důchodců Plzeňského kraje, kde také vystoupil

pěvecký soubor z naší MŠ. V lednu 2014 secvičily obě generace malou „ochutnávku“ společných setkávání u příležitosti slavnostního odpoledne k 20. výročí vzniku Městského ústavu sociálních služeb Klatovy. Beze slov umožnily zúčastněným nahlédnout do mezigeneračního sdílení a spatřit v očích dětí i seniorů světlýka radosti. Odhalily nám bezprostřednost, přátelství i emoce, které tento projekt přináší oběma stranám. Pro klienty domova je návštěva dětí citový náboj a pohlazení po duši.

Děti získávají nový obzor, pohled na seniora - na jeho mentalitu, vidí život v domově pro seniory. Je to součást citové výchovy, rodinné výchovy - sociálního citění, úcty ke stáří, toleranci a pomoci slabším, potřebným. Víme, že teď je pro děti nezbytná pomoc rodičů, ale až vyrostou, měly by pomáhat ony rodičům a prarodičům. A to musí poznávat již od dětství.

O tom, že mezigenerační terapie v domově pro seniory má přínos pro klienty DpS i pro děti MŠ, nemáme nejmenší pochybnosti.

Cílová skupina: děti ve věku 4 - 7 let

klienti DpS Klatovy

Dlouhodobé cíle: pomoci seniorům vyplnit volný čas a posílení sebedůvěry a motivace seniorů a dětí

pomoc dětem a seniorům ve vybudování vlastních schopností spolupracovat, získání smyslu pro povinnost, schopnosti jednání a komunikace

Záměry:

- integrace a spolupráce různých věkových kategorií – děti z MŠ a senioři z DpS – za účelem navázání nových sociálních vazeb, podpory sociálního citění
- vytvoření co nejlepších podmínek pro socializaci dětí a seniorů, kteří se zúčastní Mezigeneračního projektu prostřednictvím vzájemných setkávání, za účelem učení se vzájemné tolerance a pomoci, předávání zkušeností a vzájemného naslouchání

Pěvecký soubor „Lubáček“

Cílem pěveckého sboru je nejen prohlubovat radost ze zpěvu a hudby, ale zařadit i dechová cvičení, která vedou k uvolnění svalového napětí celého těla.

Děti si zde formou sluchových a rytmických her a cvičení osvojují a upevňují tonální a rytmické cítění. Rozvíjí rytmizaci pomocí říkadel a slovních útvarů. Učí se nové písně, seznamují se s hudebními nástroji, porovnávají změny tempa a dynamiky v písních. Učí se reagovat na dirigentská gesta, zpívat ve sboru i sólově. Výběr repertoáru sboru předchází pečlivá analýza hudebních a pěveckých dovedností dětí. Součástí pěveckého sboru je zájmová aktivita hra na flétnu. Při hře na flétnu děti rozvíjí své hudební, rytmické i harmonické cítění a osvojí si základní znalosti hudební nauky. Přínosem hry na flétnu je mimo jiné osvojování správného dýchání. Výuka probíhá zábavnou formou tak, aby se hra na flétnu stala potěšením. Soubor se představuje během roku na různých vystoupeních pro rodiče, veřejnost a seniory.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Škola má jasně definovanou vizi a reálnou strategii svého rozvoje zpracovanou jako samostatné dokumenty			
Koncepce a rámec školy	ŠVP vychází z vize školy a je v souladu s RVP a všemi právními předpisy – splňuje kritéria souladu RVP a ŠVP kapitola 13, str. 44			
Koncepce a rámec školy	ŠVP je srozumitelný pro pedagogy i rodiče, pedagogové s ŠVP pracují			
Koncepce a rámec školy	ŠVP je otevřený dokument, reaguje na změny			
Koncepce a rámec školy	Škola funguje podle jasných pravidel, umožňuje komunikaci a spolupráci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) - škola má stanovené vnitřní předpisy a nastavená vnitřní pravidla			
Koncepce a rámec školy	Škola je bezpečné místo pro děti, rodiče i pedagogy, je nastaven: -systém úrazové prevence -prevence forem rizikového chování -podmínky pro psychohygienu dětí i pedagogů, zdravý životní styl			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Výsledky vzdělávání odpovídají očekávaným výstupům podle RVP PV			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Promyšlené systematické vzdělávání směřuje k naplňování vědomostních, dovednostních a postojových cílů			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Je využíváno široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií (doporučené metody a			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	formy práce podle RVP PV)			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Systematické sledování a vyhodnocování úspěšnosti dětí v průběhu a ukončení vzdělávání. S výsledky hodnocení se cíleně pracuje a vyvozují řešení.			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání je v souladu s obsahovou nabídkou RVP PV a nezasahuje do oblasti rizik			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči, kolegy, vstřícný, respektující přístup - reagují citlivě na potřeby dětí - svým vlastním jednáním podporují prosociální přístup			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové si poskytují vzájemně oporu a zpětnou vazbu -předávají si poznatky -využívají formu vzájemných hospitací -týmová spolupráce je efektivní			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji -svoji práci vyhodnocují - pravidelně se účastí kurzů a seminářů -účelné využití samostudia -mají zájem o nové trendy - získané poznatky uplatňují ve své práci			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Úroveň odborné didaktické způsobilosti			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy aktivně řídí, monitoruje a vyhodnocuje práci školy, přijímá účinná opatření			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy aktivně vytváří zdravé klima, pečuje o vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání (dětí, pedagogové, rodiče)			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga, vytváří podmínky pro			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	výměnu pedagogických zkušeností mezi školami			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Účinná podpora začínajících učitelů -pracovaný účinný adaptační program			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj -vedení má plán vlastního profesního manažerského a pedagogického rozvoje			
Podmínky vzdělávání Materiální podmínky	Vedení školy usiluje o udržení dobrého technického stavu školy a jeho zkvalitňování.			
Podmínky vzdělávání Materiální podmínky	MŠ poskytuje vyhovující materiální podmínky – dostatečné prostory, vhodné vybavení, dostupné hračky, vybavené zahrady, vybavení splňuje hygienické a bezpečnostní normy			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro životosprávu	Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro životosprávu	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro životosprávu – kvalitní strava, kultura stolování, pravidelný režim, dostatek volného pohybu, každodenní pobyt venku			
Podmínky vzdělávání Psychosociální podmínky	Škola vytváří podmínky pro fyzické a psychické bezpečí, podporuje příjemné a zdravé prostředí			
Podmínky vzdělávání Psychosociální podmínky	MŠ poskytuje vyhovující psychosociální podmínky- respektování potřeb, rovné příležitosti, tolerance a respekt vůči jinakosti, pozitivní sebepojetí, respektující komunikace, pozitivní vztahy			
Podmínky vzdělávání Podmínky organizace školy	Škola má nastavená jasná pravidla pro organizaci vlastní činnosti školy v souladu s právními předpisy			
Podmínky vzdělávání Podmínky organizace školy	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro organizaci školy – pružný denní řád, adaptační režim,			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	vyvážené činnosti, různé formy činností, čas na spontánní hru, možnost soukromí			
Podmínky vzdělávání Podmínky řízení MŠ	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro řízení školy – vymezené pravomoci a úkoly zaměstnanců, funkční informační systém školy, podpora týmové spolupráce, podpora motivace a spolupráce zaměstnanců, funkční plánování a kontrolní činnost školy			
Podmínky vzdělávání Podmínky personálního a pedagogického zajištění školy	MŠ poskytuje vyhovující podmínky personálního a pg zajištění – odbornou kvalifikaci všech zaměstnanců, společně vytvořená funkční pravidla, práci v týmu, překrývání pedagogů, specializované služby školy – ŠSPg			
Podmínky vzdělávání Podmínky personálního a pedagogického zajištění školy	MŠ poskytuje vyhovující podmínky personálního a pg zajištění – odbornou kvalifikaci všech zaměstnanců, společně vytvořená funkční pravidla, práci v týmu, překrývání pedagogů, specializované služby školy – ŠSPg			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro spoluúčast rodičů	Naplnění plánu spolupráce s rodiči, informovanost rodičů o činnostech v MŠ o výsledcích vzdělávání dětí. Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce.			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro spoluúčast rodičů	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro spoluúčast rodičů – ve vztazích panuje důvěra, respekt, účast na akcích školy, pravidelné informování o prospěchu dětí (konzultace), ochrana bezpečí rodiny, diskrétnost, poradenský servis školy, osvěta			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro spolupráci s	Škola aktivně využívá program spolupráce s důležitými partnery s cílem naplňování ŠVP			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
dalšími organizacemi (ZŠ, ZUŠ, Domov důchodců, neziskové organizace, hasiči, policie, knihovna, zřizovatel, SPC, PPP aj)				
Podmínky vzdělávání Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje účinnou podporu dětem s potřebou podpůrných opatření a dbá na to, aby dosahovaly maximálního učebního pokroku			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí s SVP - individualizace vzdělávání, vhodné metody a formy práce, realizace podpůrných opatření, spolupráce s rodiči, SPC, přítomnost AP			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí nadaných - využití potenciálu dětí, podpora dětem vykazující známky nadání			
Podmínky vzdělávání Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let (na MŠ Studentská) materiální vybavenost tříd, zajištění bezpečnosti, vyhovující režim dne, adaptační režim, specifické metody a formy práce, laskavý přístup, pozitivní vztahy			